

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Економіка та управління корпораціями вибірковий
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Економіка та бізнес
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2025-2026/ непарний
Науково-педагогічні працівники	
Профайл науково-педагогічних працівників	
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://fim.mdpu.org.ua/vybirkovyi-osvitni-komponenty-zi-spetsialnosti-2/
Консультації	<i>Очні консультації:</i> згідно з графіком роботи кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Корпорація є особливою формою організації підприємницької діяльності в основі якої є поєднання капіталів в акціонерній формі. Формування ринкових механізмів управління економікою, процеси приватизації привели до появи у нашій країні великої кількості акціонерних товариств. При цьому відчувається нестача кваліфікованих кадрів, здатних керувати як самим акціонерним товариством, так і поведінкою його акціонерів та зацікавлених сторін. Вивчення основ та особливостей економіки та управління корпораціями дозволяє розуміти задачі усіх учасників цих відносин і будувати ефективні моделі управління цими відносинами.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета ОК: формування знань та навичок здійснення ефективного управління корпораціями та контролю; застосування інструментів економічного та організаційного механізмів управління у корпораціях різного типу; здійснення оцінки ефективності корпоративного управління; формування систем стратегічного управління корпораціями.

Завдання: розкриття теоретичних основ управління корпораціями; викладення методики використання базових інструментів економічного та організаційного механізмів корпоративного управління; характеристика особливостей управління розвитком корпорацій.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;
- здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів;
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин;
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;

- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення;
- здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності;
- здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;
- розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем;
- пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;
- усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники⁴
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	30 год.	14 год.	76 год.

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК I. Теоретичні основи управління корпораціями						
10	Тема 1. Сутність корпоративного управління	Лекція (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління	Лекція (4 год.) Практичне заняття(2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-51	тестування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління	Лекція (4 год.) Практичне заняття(2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 4. Акціонерні	Лекція (4 год.)	1-51	усне	5	Впродовж першого навчального

	товариства в Україні	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)		опитування, письмовий контроль		семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК II. Реалізація корпоративного управління бізнесу						
16	Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-51	усне опитування, письмовий контроль	5	Впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Назва теми	Зміст лекції
Тема 1. Сутність корпоративного управління	1.1. Еволюція корпоративної форми організації бізнесу 1.2. Основи формування корпоративних структур 1.3. Різновиди організаційних об'єднань корпоративного типу 1.4. Господарські товариства як організаційно-правова форма підприємництва

Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління	2.1. Визначення і зміст категорії «корпоративне управління» 2.2. Моделі корпоративного управління та їх характеристика 2.3. Стандарти корпоративного управління
Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління	3.1. Зовнішні та внутрішні структурні елементи корпоративного управління 3.2. Сфери й функції діяльності корпоративних структур
Тема 4. Акціонерні товариства в Україні	4.1. Акціонерна форма підприємницької діяльності 4.2. Загальні збори товариства 4.3. Рада акціонерного товариства (наглядова рада) 4.4. Виконавчий орган (правління) акціонерного товариства 4.5. Ревізійна комісія акціонерного товариства
Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	5.1. Сутність корпоративного капіталу 5.2. Характеристика цінних паперів АТ 5.3. Форми випуску, типи й категорії акцій 5.4. Дивідендна політика акціонерного товариства 5.5. Аналіз інвестиційної привабливості корпоративних цінних паперів
Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи	6.1. Характеристика організаційного механізму управління акціонерним товариством та його елементів 6.2. Конфлікт інтересів
Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні	7.1. Фондовий ринок та його інфраструктура 7.2. Фондова біржа і позабіржовий фондовий ринок: поняття, завдання, принципи, функції та організація функціонування 7.3. Структура депозитарної системи й види депозитарної діяльності 7.4. Функції та послуги депозитаріїв, зберігачів, реєстратора 7.5. Порушення щодо порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів та використання інсайдерської інформації
Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління	8.1. Етапи створення системи ефективного корпоративного управління 8.2. Методологія визначення рейтингу

7.3 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
--------------------------	---------------------------

Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління. Семінарське заняття 2.1. Системи корпоративного управління	Семінар запитань і відповідей
Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління. Семінарське заняття 3.1. Моделі корпоративного управління	Семінар з виконанням практичних завдань
Тема 4. Акціонерні товариства в Україні. Семінарське заняття 4.1. Риси та типи акціонерних товариств	Семінар запитань і відповідей
Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності. Семінарське заняття 5.1. Сутність та формування корпоративного капіталу	Семінар з виконанням практичних завдань
Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи. Семінарське заняття 6.1. Загальні збори та наглядова рада акціонерного товариства	Семінар запитань та відповідей
Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні. Семінарське заняття 7.1. Сутність та значення цінних паперів в діяльності корпоративних структур	Семінар -дискусія
Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління. Семінарське заняття 8.1. Ефективність діяльності корпорації	Семінар з виконанням практичних завдань

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

№з/п	Назви теми
1	Тема 1. Сутність корпоративного управління 1.1. Сутність та природа корпоративного управління 1.2. Типи корпоративних структур
2	Тема 2. Основні сучасні моделі корпоративного управління 2.2. Моделі корпоративного управління

3	Тема 3. Господарські товариства як об'єкт корпоративного управління 3.2. Типи товариств та особливості їх управління
4	Тема 4. Акціонерні товариства в Україні 4.2. Особливості функціонування акціонерних товариств
5	Тема 5. Управління корпоративним капіталом та відносини власності 5.2. Вплив відносин власності на корпоративний капітал
6	Тема 6. Органи управління акціонерним товариством та порядок їх роботи 6.2. Виконавчі органи акціонерного товариств
7	Тема 7. Цінні папери та їх роль в корпоративному управлінні 7.2. Види цінних паперів та їх використання в діяльності корпоративних структур
8	Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління 8.2. Оцінка ефективності корпоративного управління

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ			M1	M2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10		
	Виконання практичних вправ	5	5	10		
	Виконання тестових завдань	5	5	10		
	Разом	15	15	30		
	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА					
	Підготовка презентацій і їх захист	10	-	10		
	Написання есе	10	-	10		
	Написання тез доповідей для участі у науково-практичних конференціях	-	10	10		
	Разом	20	10	30		
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (залік)			-	-	40
	Загальний бал ОК			-	-	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, - 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня

<p>Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов’язані з особливостями і засобами психологічної діяльності.</p> <p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.</p> <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв’язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня</p>
--	--

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ_{ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
<p>Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Відмінно	36-40
<p>Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Добре	33-35
<p>Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.</p>	Добре	30-32
<p>Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>	Задовільно	27-29
<p>Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.</p>	Задовільно	24-26
<p>Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.</p>	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
<p>Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень</p>	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту на ЦОДТ, а також в месенджерах.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лопушинська О., Коцага Е. Характеристика основних проблем управління підприємством. Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації: Матеріали 8-ї Наук.-практ. Інтернет-конф. Дніпро, 2- 6.11.2020. Том 1. Дніпро: Поліграфічний відділ ДДАЕУ, 2020. С. 36-39.
2. Лопушинська О. В., Пасічник Є. О. Проблеми менеджменту інноваційного розвитку агропромислових підприємств України. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27 жовт. 2020 р.)/відп. ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Електрон. дані. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 281-282.
3. Беяневич О. А. Про захист прав суб'єктів корпоративного управління. Актуальні проблеми приватного права : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 14 лют. 2018 р. Харків, 2018. С. 38–40.
4. Конституція України від| 28.06.1996 р. Відомості Верх. Ради України. 1996.
5. Господарський кодекс України Х.: ТОВ “Одиссей”, 2004. 232 с.
6. Цивільний кодекс України від| 16.01.2003 р. Офіційній вісник України. 2003. № 11. 461 с.
7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
8. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 18 червня 1991 р. № 1201-12-ВР. Відомості Верх. Ради України. 1991. № 52.
9. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні. Закон України від 15.03.2006. № 3541-IV-ВР. Відомості Верх. Ради України. 2006. № 42.
10. Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.1992 р. № 2164-ХІІ – ВР. Відомості Верх. Ради України. 1992. № 24.
11. Про приватизаційні| папери|: Закон України від 07.07.1992 р. № 2544 –ХІІ– ВР Відомості Верх. Ради України. 1992. № 38.
12. Про державну програму приватизації: Закон України від 18.05.2000. № 1723-ІІІ –ВР. Відомості Верх. Ради України. 2000. № 33-34.
13. Про державну програму приватизації майна державних підприємств: Постанова Верх. Ради України від 7 липня 1992 р. № 2545-ХІІ. Відомості Верховної ради України. 1992. № 38.
14. Про національну депозитарну систему та електронний обіг цінних паперів в Україні: Закон України від 10.12.1997 р. № 710/97 – ВР. Відомості Верх. Ради. 1998. № 15.
15. Про третейські суди: Закон України від 05.10.2016 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>
16. Про господарські товариства: Закон України від 17.06.2018 [Електронній ресурс].Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
17. Про корпоратизацію підприємств: Указ Президента України від 15.06.1993 р. [Електронний ресурс]. № 210/93. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua /laws/show/210/93>

18. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14>
19. Abdalqhadr A. Корпоративне управління: короткий огляд основних положень. Вчені записки Університету «КРОК». 2020. (4 (60) С. 106–114. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-106-114>.
20. Лозовський О. М., Гудима Н. В. Корпоративне управління як елемент корпоративної культури в діяльності підприємств харчової промисловості. Журнал «Науковий огляд». 2017. № 11. С. 1-11.
21. Бондар Ю. А., Легінькова Н. І. Основні аспекти корпоративного управління підприємством. Інтелект 21. 2018. № 4. С. 40-44.
22. Малуєк С. О., Шевченко К. А. Корпоративне управління підприємством як фактор його розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Випуск 7. С. 410-412.
23. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги та рекомендації. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-irekomendatsii/>
24. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Сватуєк, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
25. Царук В. Сутність корпоративного управління: обліковий аспект. Міжнародний науковий журнал. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100.
26. Шостак Л., Сосовська О. Проблеми корпоративного управління на вітчизняних підприємствах. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2020. № 2. С. 130-136.
27. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Джурик Ю. А. Дослідження теоретичних аспектів корпоративного управління. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2020. Том 31. № 6. С. 8-12.
28. Jelena Jovanovic, Biljana Grujic. Historical development of corporate governance as the basis for current corporate trends. Journal Ekonomika, Vol. 62, № 1. P. 187–197. URL : <https://pdfs.semanticscholar.org/ae2e/ea977ebd1fccbffa37274f177ccf496dd07.pdf>
29. Сергійчук С.І. Корпоративне управління: навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2016. 228 с. URL : <https://sergiychuk.bplan.com.ua/science/3-04.pdf>
30. Харун О.А. Розвиток корпоративного управління в умовах глобалізації. Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління. 2018. Випуск 6 (17). С. 409–415. URL : <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Harun-O.A.pdf>
31. Васильківський Д. М. Система корпоративного управління промисловими холдингами. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 14. С. 292-300.
32. Шиян Н.І. Корпоративне управління: навчальний посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х.: ХНАУ, 2017. 194 с.

Допоміжна

33. Lopushinska O. V. Theoretical principles of the mechanism of management by enterprise. Proceeding of the International Scientific Conference [«Eastern European studies: economics, education and law»], (June 7-8, 2018, Burgas). Volum 2. Burgas : Publishing House FLAT Ltd-Burgas, 2018. p. 43-46.
34. Лопушинська О., Єланська Ж. Особливості системи управління компанії «Toyota Motor Corporation». Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції [«Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки»], (31 жовтня, 2018 р., м. Полтава). Полтава: ПДАА, 2018. С. 36-38
35. Лопушинська О. В. Теоретичні засади організаційно-економічного механізму управління підприємством. Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Створення ефективної інфраструктури в умовах інноваційної економіки», (9 червня 2018 р., м. Дніпро). Дніпро: НО «Перспектива». 2018. Ч. 1. С. 78-81.
36. Лопушинська О.В. Сутність і типи розвитку підприємств. Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 21-22 березня 2018 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. С. 278-280.
37. Лопушинська О. В., Яковенко М. В. Сучасні методи управління компанії «ADIDAS AG». Матеріали студентської наукової конференції 27 вересня 2018 року, Полтава. С. 195-196.
38. Лопушинська О. В., Панова Я. Г. Управління трудовим потенціалом бізнес-структур. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (31 жовтня 2019 р.) "Інноваційний розвиток та безпека підприємства в умовах неоіндустріального суспільства". Луцьк, 2019. С. 633-634.
39. Лопушинська О. В., Жуков А. Є. Інновації як складова стратегічного управління для підприємств АПК. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції "Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки", 01 листопада 2019 р. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С.117-119.
40. Борисенко Ю.В., Лопушинська О. В. Значення вербальних та невербальних комунікацій в менеджменті. Матеріали наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 16-17 квітня 2020 р. Том I. Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С.124-125.
41. Лопушинська О. В., Скидан С. В. Використання досвіду провідних ТНК в створенні ефективної системи мотивації персоналу на українських підприємствах. Матеріали наукової конференції. Полтава: ПДАА, 2019. С. 137-139.
42. Лопушинська О. В., Немовленко Т. А., Ярош А. О. Сутнісний аспект та аналіз підходів до визначення спільних підприємств з іноземними інвестиціями. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки» (1.11.2019, м. Полтава). С. 219-220.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

43. Розділ "Законодавство України" на офіційному сайті Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
44. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
45. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
46. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

47. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>
48. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>
49. Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>
50. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua>
51. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>